

ویژه کارکنان شهرداری‌ها، دهیاری‌ها و شوراهای اسلامی شهر و روستا

بیماری‌های گیاهان رایج زینتی فضای سبز بیماری‌های سرو

شانکر سرو یا شانکر سریدیومی *Seridium Canker*

این شانکر ابتدا در اواسط قرن بیست در ایالت کالیفرنیا گزارش شد. در مدت بیست سال بیماری‌های مرگ سرشاخه و شانکر بوسیله قارچ *Seridium cardinale* در زیستگاه‌های این درخت واقع در مناطق مرکزی گرم و خشک کالیفرنیا گسترش یافت. در همین زمان زیستگاه‌های بومی این درخت در مناطق معتدل و مرطوب آسیب جزئی دیدند. دو گونه دیگر از سریدیوم شامل *Seridium cupressi* و *Seridium unicornie* نیز باعث بیماری شانکر در سرو کوهی و سرو معمولی می‌شوند.

مهم‌ترین علائم شانکر سریدیومی زردی و قهوه‌ای شدن شاخ و برگ‌های بالایی یا انشعابات انتهایی است. این تغییر رنگ ممکن است در هر زمانی از سال بروز کند، اما احتمال مشاهده آن در بهار بسیار بیشتر است. بیماری معمولاً تا مرگ بخش قابل توجهی از درخت توسعه می‌یابد. قارچ عامل، سرو و سایر میزبانها را از طریق زخم‌های شاخه و انشعابات مورد حمله قرار می‌دهد. شانکرهای احاطه‌کننده بر روی شاخه‌ها، انشعابات و تنه اصلی درخت تشکیل شده و آنها را از بین می‌برد. شانکرهای ریز روی شاخ و برگ و تنه به رنگ خاکستری ظاهر شده و مناطق بی‌رنگی را بر روی پوست ایجاد می‌کنند. رزین معمولاً از شکاف‌های موجود بر روی سطح شانکرها خارج شده و به سوی انشعابات بیمار و یا تنه درخت جریان می‌یابد. اندام‌های بارده قارچ عامل بر روی سطح شانکرها به صورت نقاط کوچک سیاه رنگ مشاهده می‌شوند.

علائم بارز زردی و قهوه‌ای شدن شاخ و برگ‌های بالایی یا انشعابات انتهایی سرو در اثر شانکر سریدیومی

شانکرهای ناشی از بیماری شانکر سریدیومی روی تنه سرو

عامل بیماری *S. cardinale* در روی شانکرهای موجود روی سروهای بیمار در قلمستانها یا مناظر زمستان گذرانی می کنند. سایر گیاهان همیشه سبز بومی نیز ممکن است مورد حمله این قارچ قرار گیرند. هنگامیکه سطح پوست مرطوب است، توده های اسپور *S. cardinale* از اندامهای بارده (آسروولها) خارج می شوند. اسپورها بر روی شاخ و برگ سالم و انشعابات مجاور بوسیله ریزش آب و ابزار هرس پراکنده می شوند. همچنین بیماری می تواند به راحتی به مکانهای جدید کشت و قلمه ها منتقل شود. حشرات نیز در پراکنش این پاتوژنها نقش دارند. شرایط گرم و مرطوب آلودگی را افزایش می دهد، در حالیکه فعالیت پاتوژن در آب و هوای گرم و خشک متوقف می شود.

رعایت نکات بهداشتی در جلوگیری از انتقال بیماری در قلمستانها و برای کاشت درختان کریسمس بسیار مفید است. حذف سریع شاخه ها و انشعابات بیمار و شانکرزده به همراه عملیات نگهداری ممکن است از تداوم بیماری جلوگیری نمایند. در صورتیکه تنه اصلی آسیب ببیند درخت باید قطع گردد. در تکثیر درختان کریسمس نباید از سروهای بیمار قلمه تهیه کرد. ظروف، ابزار هرس و سایر تجهیزات قبل از شروع سیکل تکثیر باید تمیز شوند. در هنگام هرس، ابزار هرس باید در الکل یا محلول ضدعفونی کننده غوطه ور گردد. هیچ قارچ کشی در کنترل این شانکر مؤثر نبوده است.

